

קובץ

האור לחיים

שנה
שישית

מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת עקב תשפ"ג

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
21:01	20:09	* 19:19	ת"א
20:58	20:07	19:16	חיפה
21:02	20:09	19:19	ב"ש
20:59	20:07	19:17	

* לנוהגים 40 דק': 18:59

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:
orhachaim4@gmail.com
או בטלפון: **02-5000455** **02-5380014**
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת עקב תשפ"ג

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחריוך" - חומש דברים

1 בראתי לו תורה תבלין

פרשה למעשה:

4 הקב"ה מצילנו מידם

7 בזכות התורה

8 פקוד יפקוד-בקדושה וטהרה

10 מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו

16 גם כשאתם נהנים בטיוול אתם משבחים את ה'

19 כוחה של קיום מצוה בעקביות

21 בבא לבן

23 נתינת צדקה בסתר

24 שמירה מיוחדת מחולי

בראתי לו תורה תבלין

בתורה - אתם נמסרים בידו, שנאמר: 'לִפְתָּח חֲטָאת רִבְּצִי, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁכֵּל מִשְׁאֵו וּמִתְנֹו בְךָ, שֵׁנֵאמֵר: 'וְאַלְיָךְ תִּשְׁוֹקְתוּ' וְאִם אֶתְהָ רוֹצֵה אֶתְהָ מוֹשֵׁל בּוֹ, שֵׁנֵאמֵר: 'וְאַתְהָ תִּמְנָשֶׁל בּוֹ' (בראשית ד, ז).

הגמרא (סנהדרין קב ע"ב) מספרת על רב אשי, שבא ללמד על שלושה מלכים שאין להם חלק לעולם הבא. אמר: מחר נתחיל לדרוש על חברינו [תלמידי חכמים], וכוונתו היתה, בין השאר, למנשה מלך יהודה.

בא מנשה ונגלה אליו בחלום. מנשה הרשע, שלא השאיר עבודה זרה שלא עבד, אמר לרב אשי [שהיה מגדולי האמוראים בדורו!]: חברך וחבר אביך

וְשִׁמְתֶם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים (דברים יא, יח).

חז"ל (קידושין ל ע"ב) דרשו על פסוק זה:

"ושמתם" - סם תם, נמשלה תורה כסם חיים. משל לאדם שהכה את בנו מכה גדולה והניח לו רטייה על מכתו, ואמר לו: בני, כל זמן שהרטייה זו על מכתך, אכול מה שהנאתך ושתה מה שהנאתך, ורחץ בין בחמין בין בצונן, ואין אתה מתיירא, ואם אתה מעבירה הרי היא מעלה נומי

[בועות ופצעים]; כך הקדוש ברוך הוא אמר להם לישראל: בני, בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין, ואם אתם עוסקים בתורה - אין אתם נמסרים בידו, שנאמר: 'הֲלוֹא אִם תִּיטִיב שְׁאֵת', ואם אין אתם עוסקין

"סם תם" -

זו התורה,

שהיא

סם חיים"

סורא, שערך וסידר את התלמוד!
 הדברים נוראים ומזעזעים. היצר הרע של עבודה זרה, שהיה בזמנם, היה חזק ועצום כל כך, עד שאינו ניתן כיום לתאר, ואין לנו אפשרות להבין זאת. גם בזמננו ישנה עבודה זרה, שיבושים ושטויות. כל המשא ומתן עם היצר, הכל דמיון כוזב, בלון נפוח מלא אוויר. אם היינו רואים היום מישהו עובד לאבן או לעץ, הוא היה נשלח לבית חולים לחולי רוח, אבל לא חסרות בזמננו רעות חולות. בין השאר, שכלולי הטכנולוגיה הם העבודה זרה שבדור.

הקב"ה נותן לנו סם חיים: "וּשְׁמַתֶּם אֶת דְּבַרֵי אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם!"
 "סם תם" - זו התורה, שהיא סם חיים,

קראת לי?! האם אתה יודע מהיכן בוצעים את הפת ב"המוציא"?
 ענה לו רב אשי שאינו יודע.

אמר מנשה: מהיכן צריך לבצוע את הפת של המוציא אינך יודע - ואתה קורא לנו "חבריד"?!
 אמר לו רב אשי: אדרבה, תלמד אותי הלכה זו, ולמחר אדרוש זאת בשמך.

אמר מנשה: ממקום שנאפה היטב (ראה שו"ע סימן קסז סעיף א).

שאל רב אשי: מאחר ואתם כל כך חכמים, מדוע עבדתם עבודה זרה?

אמר לו: אילו היית בזמננו, היית מגביה שפת חלוקך מבין רגליך, כדי שיהיה לך קל יותר לרוץ לעבודה זרה, מפני יצר עבודת כוכבים שהיה שולט.

ולמי אומר זאת מנשה? לרב אשי, גדול אמוראי בבל בדורו! ראשי ישיבת

להצלחת

שמעון בן גילה

ללמדך, שכל מי שקנה לו דברי תורה, קנה לו בית לעולם הבא".

את הבית בעולם הבא אנחנו בונים בשלט רחוק. על ידי לימוד התורה נבנה עבור כל אחד מאיתנו היכל במרומים.

חז"ל (ברכות סד ע"א) אמרו: "תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, שנאמר (תהלים פד, ח): 'יִלְכוּ מִחֵיל אֶל חֵיל יִרְאֶה אֶל אֱלֹקִים בְּצִיּוֹן'".

אומר הגר"א: אצל הקב"ה נאמר: "וְיִכַל אֱלֹקִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכֶתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת...". אצל הקב"ה אין שייכות לעלייה וירידה. אבל אצל אדם יש אפשרות של עלייה או ירידה. על ידי התורה יש לתלמידי חכמים אפשרות לגדול בלי קץ וגבול. ולא רק בעולם הם גדלים, אלא גם בעולם הבא "יִלְכוּ מִחֵיל אֶל חֵיל" וימשיכו לגדול, להתעלות ולהתענג. אין סוף לתענוגיהם - כל פעם במתיבתא אחרת.

ומוסיף הגר"א "חפץ חיים" זצ"ל, שעל ידי

ומצילה מסם המוות. תלמד בכל עת, והתורה תספק אותך, ואז יתרחק ממך היצר הרע, שאפילו יוצרו קוראו רע (קידושין ל"ב).

בפסוק במשלי (ט, א) נאמר: "חֻכְמוֹת בְּנֵתָה בִּיתָה", ובמדרש (משלי ט) מובא על כך: "חֻכְמוֹת בְּנֵתָה בִּיתָה" - זו היא התורה, שקנתה כל העולמות. 'חֻצְבָּה עֲמוּדֶיהָ שְׁבָעָה' - שנחצבה משבעה רקיעים, וניתנה לבני אדם.

"דבר אחר: 'חֻכְמוֹת בְּנֵתָה בִּיתָה', אמר הקב"ה: אם זכה אדם ולמד תורה וחוכמה, חשוב לפני כאילו העמיד כל העולם כולו. 'חֻצְבָּה עֲמוּדֶיהָ שְׁבָעָה' - אלו שבעה ארצות, אם זכה אדם ומקיימה נוחל שבעה ארצות, ואם לאו, מתחלק לשבע ארצות".

ואומר הגר"א "חפץ חיים" זצ"ל בספרו "שם עולם" (א, יד): "כשם שצריך האדם, בעודו בזה העולם, דירה לדור בה, ומשתדל בכל כוחו להשיגה - כן צריך האדם דירה לנפשו כשתעלה למעלה... וזהו שאמרו חז"ל במדרש משלי: "בנתה ביתה - זו התורה.

התורה שלומד האדם בעולם הזה, מאוד בעולם הבא שלא ניתן לתארם, יראו לו דברים נפלאים ועמוקים "עין לא ראתה אלקים זולתך".

פרשה למעשה

הקב"ה מצילנו מידם

במקום לנסות להילחם, היו מקבלים אותם בדגלים לבנים ובהכנעה מוחלטת.

וגם בימינו אנו זוכים ורואים ניסים: במלחמת 'צוק איתן' התפרסם סיפור מופלא על חוליית חמאס שחפרה מנהרה שפיתחה בצד הישראלי היה בשדה חיטה צפוף, במטרה להעביר דרכה חטופים ישראלים רח"ל. שום גורם צבאי, בטחוני או מדיני לא ידע על המזימה ההולכת ונרקמת. ביום המיועד הצטיידו חברי החוליה באופנועים ובכלי נשק, ויצאו למשימתם השטנית. הם עברו את כל הדרך מעזה עד פתח היציאה, אך

פי תאמר בְּלִבְכֶּךָ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי... לֹא תִירָא מֵהֶם (דברים ז, יז-יח).

יושבי הארץ הקדושה זכו לראות עין בעין כיצד ברצות ה' נסוגו הגויים, שהיו רבים וחזקים, ונכנעו בפני ישראל.

אזורים רבים בארץ ישראל - שעד לפני כמה עשרות שנים היו מקומות ערביים מובהקים, נחשבים היום לחלק בלתי נפרד מהישוב היהודי בארץ.

סיפר לי גיסי, שלחם במלחמת ששת הימים, שהחיילים היו מגיעים ליישובים ערביים, והערבים הנפחדים,

הרב מבלגרזי זצ"ל, אשר נפטר בצעירותו ממחלה קשה. כל שושלת בעלו המתחדשת, היא ענפים מנצר יחיד למשפחה המפוארת שהוכחדה כמעט כולה, רח"ל.

בארץ, נודע רבי אהרון כקדוש עליון, בעל רוח הקודש ומחולל מופתים מופליאים, ובעצמי שמעתי מרבי חיים ברים זצ"ל עובדה מפעימה שארעה בימי מלחמת סיני:

בתקופה ההיא היה עם ישראל נתון בסכנה גדולה. לא היה די נשק כדי להילחם עם המצרים, ואפילו מקלטים לא היו מספיק. ההנחיה היתה לחפור חפירות בקרקע, כדי שאם תהיה הפצצה - יוכלו להיכנס לתוכן, בתקווה שתספקנה הגנה כלשהי.

במהלך המלחמה, במשך שלושה

כשיצאו - מצאו את עצמם בשדה קצור, חשופים לחלוטין.

חלקם ברחו, חלקם התגלו ונתפסו, ובחקירתם סיפרו שסמכו על ההסוואה הטבעית של השדה. "להיכן נעלמו החיטים?" שאלו בתסכול.

התברר שבעל השדה מכר את החיטים לחבורות של מצה שמורה, שקצרו את השדה ביום אחד, ועם ישראל כולו קיבל שמירה מיוחדת בזכות המצוה.

רבי אהרון רוקח מבעלז זצ"ל, קודש הקודשים היה. בדרך לא דרך ניצל מגיא ההריגה באירופה, וזכה לעלות לארצנו הקדושה. לרבי אהרון לא היו ילדים, האדמו"ר מבעלז שליט"א הוא אחינו, בנו היחיד של אחיו הצעיר,

וכי ידיו של רבי אהרון עושות מלחמה
או שוברות מלחמה?

בודאי היה כאן מעין מה שנאמר
במשנה (ראש השנה ג, ח) על מלחמת
עמלק: "וְהָיָה כְּאֲשֶׁר יָרִים מִן־מִצְרָיִם
יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל" (שמות יז, יא) - וכי
ידיו של משה עושות מלחמה או
שוברות מלחמה? אלא לומר לך:
כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי
מעלה, ומשעבדים את ליבם לאביהם
שבשמים היו מתגברים ואם לאו היו
נופלים".

כנגד הגויים הרבים מאיתנו -
ההשתדלות הנכונה ביותר היא
השתדלות רוחנית, בתפילה ובעבודת
ה'.

ימים עמד רבי אהרון מבעלז ליד החלון,
הניח את ידו עליו ולא נע. כך, מיום
רביעי ועד שבת בבוקר - לא אכל ולא
שתה. בבוקר יום השבת הוריד את
ידו ואמר לסוכבים אותו: "ברוך ה',
הכל בסדר כעת", ואז התפלל, קידש
על היין, טעם מיני מזונות והמשיך
בתפילה.

עד מהרה התברר שבזמן הזה ארעו
ניסים גדולים בחזית, הצבא הישראלי
השתלט על נקודות אסטרטגיות
בשטח, והחיילים חזרו בשלום
לבסיסים. בחסדי שמים, המלחמה
הסתימה בניצחון מוחץ של ישראל,
וכמעט שלא גבתה קורבנות מהצד
הישראלי.

לעילוי נשמת
אליהו בן סולטנה ז"ל

בזכות התורה

רבי בן ציון חזן, היה בעל קומה, יפה תואר ויפה מראה, והיה לו קול ערב במיוחד. הוא היה בקי בלחנים של כל פיט ופיט, וכל מי שהיה שומע אותו, היה מתרגש מתפילותיו ומניגוניו.

באחד הימים עבר המושל הראשי של בגדד, ושמע את קולו המופלא. הוא ביקש לקרוא אליו את החזן, והציע לו להיות - לא פחות ולא יותר - מואזין במסגד. כמובן שלשם כך עליו להמיר את דתו ולהתאסלם, רח"ל.

רבי בן ציון הגיע אל ה"בן איש חי", ושאלו מה עליו לעשות, כי אם יסרב לדרישתו של המושל, הוא עלול להוציאו להורג. אמר לו רבנו יוסף חיים, שישא את רגליו ויברח לארץ ישראל, ואכן כך עשה.

ברבות השנים הגיע גביר גדול בשם יוסף שלום אל הרב בן איש חי, ואמר לו כי ברצונו לעשות לעת זקנה דבר בארץ ישראל, שיקבל לפני השי"ת. אמר לו הרב שהזכות הגדולה ביותר

הַמַּסֶּת הַגְּדֹלָת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֵינוּ וְהָאֵתָת וְהַמַּפְתִּים וְהַיָּד הַחֲזָקָה וְהַזְרָע הַנְּטוּיָה (דברים ז, יט).

אף שצריך לעשות השתדלות בדרך הטבע כדי להינצל מהאויבים, אסור לחשוב לרגע כי ההצלה באה בדרך הטבע. "הַמַּסֶּת הַגְּדֹלָת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֵינוּ", הכל בדרך נס.

יש לך פחד מהאויבים? יש להם טילים ארוכי טווח? אל דאגה, לקב"ה יש את הניסים והנפלאות שלו, וזאת צריכים אנו לזכור כל העת, שאנו עמו, ובזכות התורה הוא שומר עלינו.

סיפר פעם מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל, על רבנו יוסף חיים, ה"בן איש חי", שהיה פוסק גדול, גאון עולם, חסידא ופרישא, ובין תלמידיו החשובים היה רבי בן ציון חזן זצ"ל, שהיה לו קול נעים ביותר. סביר להניח כי שם משפחתו 'חזן', ניתן לו בשל היותו חזן, כמו שמות משפחה אחרים, שנתנו על שם המקצוע של ראש המשפחה.

בן ציון חזן שנאלץ לברוח מבגדד לארץ ישראל, היה המוציא והמביא של הישיבה המפוארת שעמדה על תילה עד שנת תש"ח, אז נכבש הרובע היהודי על ידי הערבים, והם החריבו את הישיבה. לאחר מכן נבנתה הישיבה בשנית בשכונת גאולה בירושלים, ועם שחרור ירושלים העתיקה, חזרה ונבנתה לתפארת סמוך לשריד בית המקדש. כך סובב השי"ת את כל המאורעות באופן מופלא, כדי שתוכל הישיבה להיבנות.

תהיה, אם יקים ישיבה סמוך לשריד בית מקדשנו, שם ילמדו בחורי חמד את תורת הנגלה והנסתר.

ואכן, אותו יוסף שלום, הגיע לארץ ישראל, וחיפש מקום סמוך לכותל המערבי לבנות שם ישיבה. הדבר לא היה פשוט, אבל הוא קנה בממון רב מגרש מידידיו של ערבי, ועליו נבנתה ישיבת "פורת יוסף". מי שפיקד על כל הבניה הזאת, היה רבי בן ציון חזן, וכך התגלגל משמים שאותו רבי

פקוד יפקוד - בקדושה וטהרה

אברך אחד היה חשוך בנים במשך שנים ארוכות. בא אל הבבא סאלי ותנה צרתו. אמר לו הרב: "תוציא תועבה שיש בתוך ביתך, שהרי נאמר: 'וְלֹא תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתְךָ'. יש לך ספרים חיצוניים בבית, תוציא אותם". תמה האברך: הלא אין הוא מכניס, חס ושלום, שום ספרים חיצוניים

וְלֹא תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתְךָ (דברים ז, כו). לעיתים נענשים אנשים בעונשים קשים במשך שנים, ואינם מבינים מהו המקור לסבלם, שהרי הם טובים וישרים, ואם כן למה הם סובלים?

ראיתי סיפור מופלא על הרב בבא סאלי זצ"ל (הובא בספר "סידנא נבא סאלי"):

את המתכון, רצתה שלא יסתכלו חלילה בחוברת, ולכן החביאה אותה מתחת למזרון, ושכחה את כל העניין.

לאחר שביערו את התועבה מן הבית, בא האברך אל הבכא סאלי, והרב קידמו במאור פנים: "ברוך הבא. עומד אתה להיפקד בעזרת ה', בקרוב ממש".

ואכן, נפקדו האברך ואשתו במהרה בזרע של קיימא.

יוסף הצדיק השביע את בני ישראל (שמות יג, יט): "וְהֶעֱלִיתֶם אֶת עֲצַמֹתַי מִן הַמִּצְרַיִם וְהָיָה לְכִנּוּסֵי אֲבֹתַי".

ראיתי הסבר יפה על דרך צחות: יוסף הצדיק החדיר בעם ישראל את מידת היסוד, מידת הקדושה והטהרה - להיזהר בעריות ולהישמר מכך מכל משמר.

ואכן, קיבלו ישראל את שבועתו, ולא טימאו את עצמם.

זהו "עצמות יוסף", שהתעצם יוסף הצדיק לשמור את נושא הקדושה,

אל ביתו, אך מאחר וכך אמר הרב, הלך וחיפש בביתו, שמא חבוי באחד המקומות איזשהו ספר חיצוני, והוא אינו יודע על כך. חיפש וחיפש, הפך את כל ארונות הבית בחיפושיו, ולא מצא.

חזר ובא אל הבכא סאלי, ושוב אמר לו הרב: "לא תביא תועבה אל ביתך. בער את התועבה מביתך, ותיפקד בזרע של קיימא".

הלך שוב וחיפש, ולא מצא.

בפעם השלישית בא אל הרב, ואמר הבכא סאלי: "אתה לא מחפש טוב. תחפש בכל הבית".

אמר האברך לאשתו: "בואי נוציא פריט אחר פריט, ונחפש בכל מקום".

התחילו להוציא לא רק את הספרים ואת הבגדים, אלא גם את כלי המיטה והמזרנים. לפתע, מתחת למזרון מצאו חוברת "עולם הקולנוע", שנתנה קרובת משפחה לאשה, כדי שתעתיק משם מתכון לאיזושהי עוגה, אך בתוכה מלאה גם זימה וניאוף. אשתו של האברך נזכרה, שלאחר שהעתיקה

שתקיימו "וְהֵעֵלְתֶם אֶת עֲצַמְתֵי", אז תגאלו. רק אם תקבלו עליכם להתעצם ולעמוד איתן, שלא להתקרב לתועבות (גם לא דרך כל מיני מכשירים למיניהם) - אז תבוא הגאולה.

ולא שמע אל אשת פוטיפר, שעשתה מאמצים עצומים להחטיאו.

יוסף אמר לבני ישראל: דעו לכם, "פֶּקֶד יִפְקֹד אֱלֹקִים אֶתְכֶם", רק בתנאי

מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו

לעמת זאת, כאשר אדם מלמד את בנו או את בן חברו תורה, נחשב לו כאילו מולידו בכל רגע מחדש. יש לנו ציווי לחנך את הבן וללמדו, והציווי הזה הוא תמיד, בכל רגע ורגע.

החינוך של האב כולל את כל שטחי החיים, ונעשה הן באופן ישיר והן באופן עקיף, על ידי דוגמא אישית.

לכל מעשה שהאב או המחנך עושה, ולכל מילה שאומר - ישנה השפעה גדולה על הילד. ההשפעה אינה רק זמנית, לאותה שעה, אלא משפיעה על אופן הבנייה של הילד ועל אופן התנהלותו כל ימי חייו. איך הוא יהיה בביתו, איך יתנהג אל אשתו ואל ילדיו,

וּלְמִדְתֶּם אֶתְכֶם אֶת בְּנֵיכֶם (דברים יא, יט). אמרו חז"ל (סנהדרין יט ע"ב): "כל המלמד בן חברו תורה, מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו".

רבתינו מלמדים אותנו, שישנה לידה גשמית - כאשר אדם מוליד את הילד, ויש לידה רוחנית. הלידה הרוחנית היא גם אצל הבנים הביולוגיים, וגם אצל התלמידים.

הלידה הרוחנית קשה הרבה יותר מהלידה הגשמית. הלידה הטבעית היא חד פעמית. התינוק נולד, ומאז הוא תמיד בן של אביו, בכל מקום שיהיה.

וחיבה.

לא נכון ולא ראוי לצעוק על הילד:
"איפה אתה?? מה אתה עושה?? לא,
אני לא מרשה!!"

מוטב לומר לו, "כן, חמוד. תספר לי
מה מפריע לך, ואולי נוכל לסדר את
העניינים".

ישנם אבות שמתנהגים לא כמו אבא
אלא כמו מפקד. מסכן הילד הקטן,
שכששאביו נכנס הביתה הוא כבר
במתח. ישנם בתים שבהם יש גם
מפקדת, ואז המצב כבר הרבה יותר
קשה, וצריך הרבה רחמי שמים.

כאמור, השפעת ההורה והמחנך אינה
רק על ידי דיבור. הורים לא מבינים,

איך יהיה משאו ומתנו עם הבריות -
כל זה יושפע במידה רבה מהדוגמא
האישית של האב, ומהחינוך שמחנכו
בילדותו ובנעורותו.

אפילו תנועת יד יכולה להשפיע
הרבה!

לפעמים אב עושה תנועה של ביטול
על משהו שהילד אמר, אולי אפילו
בלי ששם לב, אבל יתכן שבכך גרם
לו להרגיש שאינו שווה כלום. ואם
תנועות של ביטול ומבטים של זלזול
הינם עניין של קבע - נגרם בכך נזק
קשה לילד.

הילודה הרוחנית, כאמור, נעשית
בכל רגע ורגע, והיא אפשרית רק
באמצעות מאור פנים וגילויי אהבה

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי שלישי	ימי המישי
שיעור מוסר	שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il
ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

התנועות משפיעות, ועוד יותר מכך משפיעות הבעות הפנים. הבן מסתכל על הבעת הפנים של האב. על ידי ההבעה באפשרותו לגרום לו שמחה, לתת לו את ההרגשה שהוא חשוב ואהוב, או להפך ח"ו, לייצר אצלו תחושה של דחייה וכאב.

על ידי הבעת פנים עלולים לתקוע בלבו של הילד מסמר חד, שימשך לדקור אותו כל ימי חייו, ה' ישמור.

הגמרא (תענית ח ע"א) אומרת: "אם ראית תלמיד שלימודו קשה עליו כברזל, בשביל רבו שאינו מסביר לו פנים".

הסברת פנים לתלמיד, וגם לבן, חשובה מאוד! בלעדיה - הילד אינו יכול ללמוד ולקבל.

תן חיוך, תאמר מילה של חיבה. מה איכפת לך? מה אתה מפסיד?

יש אנשים החושבים שאם יחייכו ויגלו חיבה, מעמדם בעיני הילד ירד, כי צריך לשמור על מרחק גדול ביניהם

לפעמים, "למה הוא נעלב כל כך מהר? למה הוא חושב שלא אוהבים אותו? למה הוא חושב שאף פעם לא מרוצים ממנו? אף פעם לא אמרתי לו עד כמה אנחנו מאוכזבים ממנו, אז למה הוא מרגיש ככה?..."

האדם משדר את המחשבות ואת התחושות שלו, לא רק על ידי דיבור. גם לתנועות, להבעות הפנים ולמראה יש השפעה רבה.

הגמרא (עירובין יג ע"א) אומרת: "אמר רבי: האי דמחדדנא מחבראי - דחזיתיה לרבי מאיר מאחוריה. ואילו חזיתיה מקמיה, הוה מחדדנא טפי". רבנו הקדוש אומר, שהסיבה שיצא מחודד יותר מחבריו היא, שכאשר למד אצל רבי מאיר, ישב בשורה שמאחוריו, והביט בו רבות. ואילו היה רואה את רבי מאיר מלפנים, היה יוצא עוד יותר מחודד.

רבי לא ראה את פניו של רבי מאיר כשאמר את השיעור, אבל התנועות שעשה רבי מאיר, לימדוהו הרבה מאוד.

הקודמת, ואני כל כך שמח שהיום הצלחת להגיע! כשאני רואה אותך בשיעור, ננסך בי כוח למסור שיעור יותר יפה..."

כל המלמד את בן חברו תורה, כאילו ילדו (סנהדרין יט ע"ב). עלינו להתייחס גם אל "בן חברו" כאילו הוא ילד שלנו - באהבה ובחיבה. רק כך אפשר ללמד ולחנך.

רבי יעקב נימן זצ"ל, ראש ישיבת "אור ישראל" בפתח תקוה, היה ידוע באהבתו המיוחדת לתלמידיו. הוא היה אוהבם כבניו ממש.

פעם אמר: "את התכונה הזו קיבלתי מרבי".

בצעירותו ראה את רבו בוחן תלמיד. הרב שיבח את ידיעותיו והרעיף עליו אהבה גדולה. התעניין הרב נימן אצל רבו: "מי התלמיד הזה?"

השיב הרב: "זה הבן של הקדוש ברוך הוא".

אמר הרב נימן: "כן, כמובן, כולנו בנים

לבין הילדים... אומנם צריך להיות כבוד לאב ולמחנך, הם אינם חברים, אבל אהבה, חיבה ומאור פנים מצד האב לבנו - חייבים להיות.

הכרתי אדם אחד, מכובד ויודע ספר, אך מפחיד... כשנכנס לחדר, גם אני הייתי מפחד...

הוא היה תקיף מאוד, ואי אפשר היה לשאול אותו שאלות. אם בנו ניסה לשאול על עניין מסוים, "אבא, למה זה אסור?" האב היה מרעים בקולו: "מה זה משנה למה אסור?! אמרתי לך שאסור, וזהו!"

כל בניו מיהרו לעזוב את הבית בהזדמנות הראשונה, ולא שמרו על שום קשר איתו. למרבה הצער, רבם גם התרחקו מהיהדות.

חינוך חייב להיות מתוך אהבה ומאור פנים!

רב המוסר שיעורים, צריך לתת לתלמידים לחוש את חשיבותם ואת חיבתו אליהם. אם מישהו נעדר מהשיעור הקודם, יאמר לו: "הצטערתי שלא ראיתך בפעם

ובעצמו! אם כך יתייחס הרב אל כל אחד מתלמידיו, הכל יראה אחרת. הוא יאהב אותם אהבת אין קץ, ויהיה מסור אליהם בכל נפשו ומאודו.

הגמרא (תענית כד ע"א) מספרת על רב שגזר תענית ציבור על עצירת גשמים, אך ללא הועיל. היה שם יהודי פשוט שניגש לתיבה להתפלל. ברגע שאמר: "משיב הרוח" - נשבה הרוח, אמר: "מוריד הגשם" - ומיד ירד גשם.

רב הסתקן לדעת מי האיש. ניגש אליו ושאלו: "אמור לי, במה אתה עוסק?"

אמר לו: "מלמד תינוקות אני באחד הכפרים העניים".

העיסוק בלמוד תינוקות הוא זכות גדולה. כך אמרו חז"ל (בבא בתרא ח ע"ב):

של ה' - 'פְּנִיִּים אַתֶּם לָהּ' אֱלֹקֵיכֶם'. אבל מיהו התלמיד הזה, מיהו אביו? "אמרתי לך: אבא שלו הוא הקדוש ברוך הוא".

אמר הרב נימן: "דברי הרב חדרו לעצמותי. הבנתי שכך צריך רב להתייחס אל תלמידיו. זה לא הבן של ראובן או שמעון, זה הבן של הקדוש ברוך הוא!"

נתאר לעצמנו שיש לרב תלמיד שהוא בנו של גדול הדור, או בנו של עשיר מופלג. באופן טבעי, היחס אליו מיוחד יותר. כשהוא מלמד אותו, הוא חושב בליבו: הרי זה בנו של גדול הדור; זה בנו של העשיר הגדול. אבל במחשבה שנייה, יש כאן עיוות. כל אחד ואחד מהתלמידים אינו רק בנו של גדול הדור, אלא בנו של הקב"ה בכבודו

האחד, לבני עשירים יש כל מיני עיסוקים, אך לבני עניים אין אפשרות לממן את העיסוקים השונים, לכן הם פנויים להקדיש את כל זמנם ללימוד תורה. וטעם שני, "דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה" (תענית ז ע"א), והרי בני עניים הם שפלי רוח.

אותו מלמד תינוקות לא הסתפק בכך, אלא נקט כל מיני שיטות חינוכיות כדי להאהיב את הלימוד על התלמידים. היו לו בביתו מחילות של דגים, הוא היה לוקח לשם את התלמידים שסרחו, או שלא גילו רצון ללמוד. באמצעות הדגים הללו היה קונה את ליבם ומקרבם אל הלימוד.

עם זכויות עצומות שכאלה, אין פלא שתפילותיו נענו בשמים. בעת עצירת גשמים, כשלא הועילו תעניותיהם של ישראל, בא אותו מלמד תינוקות, ובכוח תפילתו ביטל את רוע הגזרה, וירדו גשמים בעולם.

"ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד' - אלו מלמדי תינוקות". אך כמו בכל תחום, לא כל מלמדי התינוקות בדרגה שווה. לכן, התעניין רב אצל אותו מלמד תינוקות כיצד הוא נוהג עם תלמידיו.

אמר לו אותו מלמד תינוקות: "אני מלמד בני עניים כבני עשירים, בלי שום הבדל. היחס שלי שווה לכולם! מי שיש לו לשלם לי - משלם, ומי שאין לו לשלם - אינני לוקח ממנו מאומה, אבל הדבר אינו משפיע כלל על היחס שלי כלפי בנו".

אדרבה, מי שהוא בן עניים ראוי לייחס מיוחד, שכן אמרו חז"ל (נדרים פא ע"א): "היזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה", ודרשו זאת מן הפסוק (במדבר כד, ז) "יֵצֵא מִים מִדְּלִיּוֹ" - מהדלים והעניים יזל מים', ואין מים אלא תורה.

הר"ן שם מביא שני טעמים לכך:

גם כשאתם נהנים בטיול אתם משבחים את ה'

זו של השנה יש חופש בכל מוסדות הלימודים בארץ - בני אדם יוצאים ומטיילים, הולכים ובאים, וברגליהם מגיעים למקומות רחוקים.

אומרת לנו התורה הקדושה: כשאתה יוצא - הישמר והיזהר לך! אתה עלול לדרוס בעקבים שלך כל מיני מצוות!

"וְהָיָה עֵקֶב" - גם בזמנים הללו, כשאתה סוגר את הספרים בישיבה, ודש בעקבים שלך את הארץ, "תִּשְׁמְעוּן" - היזהר שלא תשכח את ה' והמשך לשמוע את דבר ה'. קולו של הקב"ה יהדהד כל העת באוזניך! שמור על רגליך, שחלילה לא יובילו למקומות אסורים, העלולים לאבד לאדם את כל יראת השמים שלו!

מחנך בתלמוד תורה חרדי בארצות הברית הגיע לבקר בארץ, וסיפר אודות מעשה מופלא של קידוש ה' שנעשה על ידי תלמידיו:

נערך מבצע לתלמידים, שבסופו

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן (דברים ז, יב).

התורה כולה מלאה בעניינים חשובים המאלפים אותנו בינה ודעת, וספר דברים מלא וגדוש במיוחד בליווי לכל אורך הדרך, המורה לאדם את האופן שבו יוכל להתעלות ולדבוק יותר בתורה ובה' יתברך.

בפסוק זה ישנה לשון מיוחדת במינה, כמוה לא מצינו בכל התורה כולה - "וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן". התורה הקדושה לא כתבה: "אם תשמעון" כפי שבדרך כלל היא כותבת אלא - "עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן". אין ספק שבאמירה זו טמונים סודות גדולים שעלינו להבינם. לא בכדי בוחרת התורה במילים מסוימות. כל אחת מהן באה להורות לנו דרך חיים!

העקב הוא רגלו של האדם. הכתוב אומר: "אם לא תִּדְעֵי לָךְ... צְאִי לָךְ בְּעֵקְבֵי הַצֶּאֱן" (שיר השירים א, ח), היינו ללכת על פי הסימנים שנותרו על ידי הרגלים. ולפי זה אפשר לבאר את האמור כאן באופן נוסף - בתקופה

הם החלו באמירת הפרק בקול גדול ובהתלהבות עצומה. כל מילה קיבלה משמעות חדשה!

כל כך נלהבים היו, עד שכלל לא הבחינו באוטובוס של תיירים מסין, שעצר במקום והוריד את כל נוסעיו. הללו עמדו וצפו בהם בסקרנות גדולה. הפרק הינו אחד מן הפרקים הארוכים בתהילים, והאמירה נמשכה זמן רב.

כשסיימו ניגש מדריך התיירים, שהיה גוי אמריקאי, למחנך, ושאלו: "מה אמרתם כולכם ביחד?"

"הודינו לה' שברא לנו את כל הבריאה המופלאה הזו" - השיב הרב.

השתוממותו של המדריך רק הלכה וגברה: "האם אתה רוצה לומר לי, שהילדים הקטנים הללו דבוקים באלוקים עד כדי כך שגם כשהם

הובטח טיול לאתר מיוחד, שבו יש נוף מדהים שמותיר את המתבונן משתומם מיופיו.

הנהלת התלמוד תורה התחייבה וקיימה. ביום המיועד הגיע אוטובוס התלמידים לאתר, והוריד אותם שם. הנוף היה באמת מיוחד במינו, והתלמידים עמדו משתאים ומתפעלים מיופי הבריאה. כמה מופלאה היא הבריאה הטבעית שברא ה' בעולמו! אין יפה ממנה!

קריאת התפעלות פרצה מפיהם: "מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמה עשית!" באותו רגע אמר להם הרב: "הבה נפתח כל אחד ספר תהילים, ונאמר כולנו ביחד את פרק ק"ד 'פְּרָכִי נִפְשִׁי אֶת ה'". כאן, למול הבריאה המופלאה, נודה לה' על הים הגדול ורחב הידיים, ועל כל מה שברא לנו".

כל הזמן. גם כאלו מבני אומות אחרות, שמקפידים לא לאכול כל מיני דברים, בדרך מתירים לעצמם לאכול מכל הבא ליד... מעניין, מעניין מאוד. כעת אני מבין מדוע אומרים שאתם העם הנבחר מכל העמים. באמת אפשר להבין שבכם בחר ה' מכל העמים, כי אתם לא שוכחים אותו אף פעם, וגם כשאתם עומדים ונהנים בטיול, אתם עומדים ומשבחים את ה'."

הוא עצר משטף דבריו, ואחר הוסיף: "האם אוכל לקבל את הפרק שקראתם מתורגם לאנגלית? אני רוצה לקרוא אותו מדי פעם בעצמי, ולספר לכל האנשים שאני מביא לכאן, על ה' שברא את הכל".

התפעלותו של הגוי היתה מכך שגם בשעת 'עֶקֶב' התקיים בעם ישראל 'תְּשֻׁמְעוּן' - והם היו דבקים בו בלב ונפש ושמרו את בריתו.

יוצאים לטיולים, הם חושבים עליו?" הרב הנהן בראשו, והוא המשיך - "אתה רוצה לומר לי שגם כשהם יוצאים לטיולים הם לא אוכלים מכל הבא ליד, ושומרים את כל מה שכתוב בתורה שאסור לאכול?"

"ודאי".

הוא לא האמין. "אני יכול לבדוק להם את התיקים? איני מאמין שהם לא הוסיפו פה ושם מוצרים לא כשרים שמצאו בדרך".

"נוכל לעלות לאוטובוס ולבדוק"

הם עלו ופתחו תיק אחר תיק. המדריך הנדהם לא ויתר. הוא עבר על כל הממתקים שהיו באוטובוס, ונדהם לגלות שכולם כשרים. לא היה דבר לא כשר!

הוא השתומם. "אני יודע איך נראים אנשים בטיולים... אני מתעסק איתם

לעילוי נשמת
סיגל בת פירחה ז"ל

נוחה של קיום מצוה בעקביות

משה רבנו, איש האלוקים, אשר "פה אל פה אָדָבָר בו", רעיא מהימנא, לא נכנס לארץ ישראל משום שלא דיבר אל הסלע. ולכאורה, הרי את כל המצוות הוא קיים בתכלית! ארבעים שנה הוא הנהיג את בני ישראל במסירות מופלאה! מדוע עונשו כל כך חמור רק משום דבר אחד שלא קיים?

התשובה: כן! אם אין מקיימים דבר אחד - נשארם בחוץ! עד כדי כך! מי יודע כמה התקדמות והתעלות נמנעו מן הנשמה בעטיו של חסרון הקיום של אותו דבר אחד!

ובאופן נוסף נראה לפרש, שכוונת התורה לומר שאדם צריך להיות עקבי, ולהקפיד לקיים - אפילו מצוה אחת - בכל מצב, יהיה מה שיהיה. מעשה בחייל רחוק משמירת תורה ומצוות, שנקלע לבני ברק עם רכבו ליל שבת. מישהו ניגש אליו ואמר

כָּל הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת (דברים ת, א).

המפרשים דנים בשאלה, מדוע נאמר "כָּל הַמִּצְוָה", בלשון יחיד, ולא "כל המצוות".

פשוטו של מקרא, וכמו שכתב רש"י וביארו בשפתי חכמים (אות ט), ש"מצוה" היא שם המין, וכאילו אמר "כל המצוות".

עוד נראה, שרצתה התורה להורות לנו שכל המצוות כולן הן חטיבה אחת, ואם אדם מחסר אפילו מצוה אחת - כאילו חיסר את כל המצוות כולן.

התורה מצוה לשים בתפילין ארבע פרשיות. אדם שיניח תפילין שבהן שלוש פרשיות - לא זו בלבד שלא יצא ידי חובת המצוה, והברכות שברך הן ברכות לבטלה. אם יבוא לשאול אם להניח תפילין שכאלו? התשובה תהיה שלילית בהחלט, משום שתפילין של שלוש פרשיות אינן תפילין!

הנעליים: לנעול תחילה את נעל ימין ואחר כך את נעל שמאל, ואז לקשור תחילה את שמאל ואחר כך את ימין. ככל הנראה, המארח היה בטוח שהנחת תפילין וכדומה הוא לא יקיים, ולכן בחר בהלכה שלא קשה לקימה. החייל הביטיח - כמחווה למארח - לשמור על ההלכה הזאת מכל משמר. יום אחד היחידה בה שירת החייל קיבלה הוראה לעלות על מסוק. החייל השתהה מעט בקימתו, וכשכבר קם מהר מאוד ונעל תחילה את נעל שמאל ואחר כך את נעל ימין. הוא נזכר שטעה בהלכה, ורצה לחלוץ את הנעליים ולחזור לנעול אותן כדין, אך חבריו דחקו בו: "מהר! המסוק ממריא! לא נחכה לך!"

החייל נזכר בהבטחתו לקיים את ההלכה ויהי מה, ומיהר לחלוץ את

לו: "כאן שומרים שבת. למה לך לחלל אותה? אם כבר הגעת לכאן - בוא תתארח אצלנו, ותראה פעם אחת מה היא השבת". כנראה היתה לאותו חייל זכות אבות, ליבו נפתח, והוא הסכים להצעה.

החייל הגיע עם מארחו לתפילות בבית הכנסת, השתתף בסעודות השבת, והתרגש מאוד. בפעם הראשונה בחייו חש בחוויה רוחנית שטלטלה אותו. הוא התפעל במיוחד משולחן השבת של המשפחה החרדית, מרובת הילדים ובמוצאי שבת אמר למארחו: "אני מכיר את עצמי ויודע כי לא אוכל לקיים את כל המצוות. אולם בבקשה ממך תאמר לי הלכה אחת, ואותה אקפיד לשמור ויהי מה".

המארח פתח בקיצור שולחן ערוך ואמר לו את ההלכה העוסקת בנעילת

אֲנֹכִי מְצַנֶּה הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת" - אפילו מצווה אחת, של סדר נעילת הנעליים - אם מקפידים לשמור עליה בעקביות ובדבקות, "לְמַעַן תִּחְיוּ" - בכוחה לתת את החיים.

החייל חיפש את האברך מבני ברק שארחו, כדי לספר לו על הנס הגדול שקרה לו בזכותם, וקיבל על עצמו עול תורה ומצוות.

נעליו. הדבר עיכב אותו במשך דקה או שתיים, וחבריו לא המתינו לו. המסוק המריא בלעדיו.

המסוק הזה היה אחד משני המסוקים שהתנגשו זה עם זה באסון המסוקים הידוע, וכל החיילים שהיו בו נספו, וחיייו של החייל ניצלו בזכות ההקפדה על שמירת ההלכה.

וזהו שנרמז בפסוק: "כָּל הַמְצָנָה אֲשֶׁר

בבא לבן

מברך אנשים, וטען שכל ברכותיו מתקיימות. האיש הזה היה "בבא לבן", לבן הארמי.

כאשר עמדה רבקה לצאת לדרך אל ביתו של אברהם אבינו, כדי להינשא ליצחק, ברכה לבן (בראשית כד, ט): "אֲחֻתְנוּ אֵת הִי לְאִלְפֵי רַבְכָּה..."

לבן פרסם את דבר הברכה שלו והכריז: 'עוד מעט כולכם תראו איך

בְּרוּךְ תִּהְיֶה מְכַל הָעַמִּים לֹא יִהְיֶה בָּהּ עֶקֶר וְעֶקְרָה (דברים ז, יד).

מה הקשר בין "בְּרוּךְ תִּהְיֶה מְכַל הָעַמִּים", לבין "לֹא יִהְיֶה בָּהּ עֶקֶר וְעֶקְרָה"?

האדמו"ר מגור ה"שפת אמת" זצ"ל אמר על כך דבר מתוק מדבש:

היה פעם מישהו שהחשיב את עצמו לבבא ולאדמו"ר, הוא היה

שהברכה שלך לא פעלה? אם תיפקד רבקה כעת, אף אחד לא יחשוב שזה בגלל הברכה שלך? אם כן - "וַתַּהַר רַבְקָה".

במשך שנים ארוכות לא נתעברה רבקה מחמת ה'ברכה' של אותו רשע, ולא זו בלבד אלא שאף אחרי עשרים שנה ניזוקה מחמת ברכת לבן, שיצא ממנה עשו הרשע.

זהו שאמרו חז"ל (הוריות י"ע ב): "טובתם של רשעים רעה היא אצל הצדיקים".

על פי זה ניתן לבאר את הפסוק שלפנינו:

"בְּרוּךְ תִּהְיֶה מִפְּלֵ הָעַמִּים" - כל העמים יברכו אותך, אבל אז אולי תחשוש, שמא תינזק מ"ברכתם", ותאלץ לחכות עשרים שנה עד שתזכה לבן. על כך אומרת התורה, אל תדאג: "לֹא יִהְיֶה בְּךָ עֶקֶר וְעֶקְרָה" - תזכה לבנים במהרה. הקב"ה לא יחשיב את ברכות העמים, אלא ישפיע עליך את ברכתו משמים.

הברכה שלי מתקיימת. תוך זמן קצר יולדו ליצחק ולרבקה ילדים, לא כמו שהיה אצל אברהם ושרה, שחיכו שנים רבות עד שזכו לקבל את יצחק. רבקה תיפקד במהרה, כי אני "בבא לבן"...

עברה שנה, ולא קרה כלום. בבא לבן הרגיע: 'אל תדאגו, בשנה הבאה יהיו לכם תאומים. ה' רוצה לתת את ברכתו בפעם אחת, שלא יהיה לה קשה'.

עברו שנתיים, ולא קרה כלום. אמר לבן: 'אם אני אומר, שאין מה לדאוג - אין מה לדאוג. אחרי שלוש שנים תהיה שלישייה'.

חולפות עוד ועוד שנים, ואין כלום. אבל לבן התעקש: 'הברכה שלי תתקיים, אין סיכוי שהיא לא תתקיים'. אחרי עשרים שנה, לבן כבר אמר: "הברכה לא פעלה, מה אני יכול לעשות?..."

זהו, עכשיו ברור וידוע לכולם,

נתינת צדקה בסתר

חמשת אלפים דולר!"

זה היה סכום עצום, אבל הרב לא הסכים בשום אופן לספר מיהו היהודי הנזקק.

ביקש העשיר מהרב שיכנס איתו לחדר צדדי, מבלי שיהיה איש עימם. לאחר שנסגרה הדלת מאחוריהם, פרץ העשיר בבכי, ואמר: "רבנו, אני שקוע בחובות עצומים, ואין לי פת לחם לאכול, אבל אני מתבייש לספר על מצבי. בחנתי את הרב האם יעמוד בניסיונות ובפיתויים, ולא יגלה סוד שהופקד בידי. כשראיתי שהרב לא מוכן, בשום פנים ואופן לומר את שמו של אותו אדם הזקוק לעזרה, ידעתי שלא יגלה את בושתי, ולכן אני מספר לרב".

העניק לו רבי חיים על אתר סכום כסף, כדי שיקנה מזון לו ולבני משפחתו, וגם דיבר על ליבו לעודדו. לאחר מכן ערך עבורו מגבית מיוחדת, להעמידו בכבוד על רגליו. כמובן, כל זאת מבלי לנקוב בשמו, באופן של מתן בסתר.

פִּי יִגְרָתִי מִפְּנֵי הָאֵף וְהַחֲמָה אֲשֶׁר קָצַף ה' עֲלֵיכֶם (דברים ט, יט).

אמרו חז"ל (בבא בתרא ט ע"ב): "גדול העושה צדקה בסתר יותר ממשה רבנו, דאילו במשה רבנו כתיב: 'פִּי יִגְרָתִי מִפְּנֵי הָאֵף וְהַחֲמָה', ואילו בעושה צדקה כתיב (משלי כא, יד) 'מִתֵּן בְּסֵתֶר יִכְפֶּה אָף'".

רבי חיים קריסוירטה זצ"ל, רבה של אנטוורפן, היה מסתובב בבתי עשירי העיר להתרימם עבור אנשים נזקקים. פעם הגיע אל אחד העשירים, וביקש ממנו לתת סכום הגון, כדי לסייע ליהודי שצריך לחתן את בנותיו, ונמצא במצב כלכלי קשה מאוד.

אמר העשיר: "אם כבודו יגיד לי מיהו אותו אדם, אתן עבורו סכום גדול - אלף דולר!"

אך הרב לא הסכים, ואמר שאינו יכול לספר בשום אופן.

המשיך העשיר ואמר: "אם כבודו יספר לי מיהו אותו אדם, אתן לצדקה

שמירה מיוחדת מחולי

התפלל הרב מעומק ליבו לקב"ה ואמר: "עד עתה השתדלתי לשמור את עצמי מפני הקור והחום, שהרי אמרו חז"ל (בבא מציעא קז ע"ב): 'הכל בידי שמים חוץ מצינים פחים', אבל עתה שאין הדבר בידי, והוכרתי לשהות בכפור הנורא, מוסר אני את עצמי לך, ריבונו של עולם. רק אתה יכול לשמור עלי".

ובאמת, בכל אותה תקופה שהיה בסיביר, לא חלה ולא התקרר הרב אפילו פעם אחת, ויצא משם בריא ושלם.

והסיר ה' מִמֶּנּוּ כָּל חֲלֵי (דברים ז, טו).

רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, בעל ה"חזון יחזקאל" על התוספתא, נודע כתלמיד חכם עצום. הוא כיהן כראש בית הדין בלונדון, ולאחר שעלה לארץ ישראל היה מראשי ישיבת סלבודקה.

רבי יחזקאל היה עדין וחלוש מטבעו, ואפילו קור מועט היה מזיק לבריאותו. בבחרותו הוגלה לסיביר, והכפור הנורא השורר שם - שיכול להגיע גם למינוס עשרים מעלות - היה עבורו סכנת נפשות ממש.

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי חמישי
שיעור מוסר

ימי שלישי
שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

9 02-6400000 שלוחה

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ריקאם הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התינוקת נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת:
ר' דוד בן איזה י"ל, מרים בת זרהה י"ל,
מזל בת מרים י"ל, אליעזר בן רגינה י"ל, ר' יהודה בן עישה י"ל,
רחל רוחאם (ל"ה) בת נרקיס י"ל, תמר בת רגינה י"ל,
רחל בת נג'מה כוכבה י"ל, לאה בת פנינה י"ל, אילן בן מוזל י"ל,
מרדכי צבי בן רגינה י"ל, ר' יגאל בן מלכה י"ל, יעקב בן ברטח י"ל,
יהונתן בן מרים י"ל, יוסף בן ציונה י"ל, ר' יצחק בן נעימה י"ל ת.נצ.ב.ה.